

Lietotu Covid-19 ātro antigēna testu utilizācija

Rekomendācijas izglītības iestādēm

Lietotus Covid-19 ātros antigēna testus, kurus audzēkņi veic mājās, utilizē kā sadzīves atkritumus. Ja testa komplektam pievienots speciāls konteiners utilizācijai (piemēram, plastmasas maisiņš), izlieto to testa komplektu vispirms ievieto šajā maisiņā un pēc tam izmet sadzīves atkritumos (šķirojot – pie “pārējiem sadzīves atkritumiem”).

Lietotus Covid-19 ātros antigēna testus, kas tiek veikti izglītības iestādē, ņemot vērā to apjomu, iespējams utilizēt kā:

I. **Sadzīves atkritumus**, ievērojot šādus savākšanas principus:

- 1) Testus pēc lietošanas un rezultātu fiksēšanas ievieto ūdensnecaurlaidīgā, slēgtā konteinerā (piemēram, plastmasas maisā);
- 2) Vēlams šo maisu marķēt, piemēram, ar norādi “Covid-19 testu utilizācijai”;
- 3) Izmanto 0,5% hloru saturošu dezinfekcijas līdzekli*, ko iepilda vai iesmidzina tādā daudzumā, lai tās saturs (t.i. testi) tiktu pilnībā pārklāti ar dezinfekcijas līdzekli;
- 4) Lietotos testus atstāj dezinfekcijas šķīdumā 72 h;
- 5) Pēc 72 h dezinficētos testus, kas ievietoti atsevišķā maisā, izmet sadzīves atkritumos;
- 6) Darbinieki, veicot testu utilizāciju, ievēro piesardzības pasākumus un lieto individuālos aizsardzības līdzekļus (piemēram, sejas maska, cimdi, priekšauts).

II. **Bīstamos atkritumus**, ja ir noslēgts līgums ar bīstamo atkritumu apsaimniekotāju.

Šajā gadījumā testu savākšanu un nodošanu veic saskaņā ar atkritumu apsaimniekotāja norādēm. Ja skolas ārstniecības kabinets ir reģistrēts kā ārstniecības iestāde, tad atkritumi tiek apsaimniekoti saskaņā ar Ministru kabineta 2012.gada 22.maija noteikumos Nr.353 “Ārstniecības iestādēs radušos atkritumu apsaimniekošanas prasības” noteikto kārtību (<https://likumi.lv/ta/id/248085-arstniecibas-iestades-radusos-atkritumu-apsaimniekosanas-prasibas>);

* Hlora jeb nātrija hipohlorīta dezinfekcijas šķīduma pagatavošanas instrukcija

Dezinfekcijas šķīduma pagatavošanai var izmantot jebkuras koncentrācijas hlora jeb sadzīves balinātāja šķīdumu uz hlora bāzes, izmantojot šādu formulu:

$$\begin{aligned} & (X\% \text{ hlora īpatsvars pieejamajā balinātāja šķīdumā} / 0,5\%) - 1 = \\ & = \text{dezinfekcijas līdzeklim pievienojamais ūdens apjoms} \end{aligned}$$

Piemēram, ja tiek izmantots 1 litrs balinātāja ar hlora koncentrāciju 5%, tad dezinfekcijas šķīduma pagatavošanai nepieciešamo ūdens daudzumu aprēķina šādi:

$$(5\% / 0,5\%) - 1 = 9 \text{ litri ūdens.}$$

Tas nozīmē, ka 1 litram balinātāja būtu jāpievieno 9 litri ūdens, kā rezultātā tiktu iegūti 10 litri dezinfekcijas šķīduma, kas satur 0,5% hlora.

Ja ir nepieciešams mazāks dezinfekcijas šķīduma apjoms, tad jāņem proporcionāli mazāk balinātāja un ūdens.